

Mátyás király meg az öreg ember

Egyszer Mátyás király nagy urakkal járta az országot. Kedves volt mindenkire, nem nézte, ki-mi, megszólított mindenkit. Megszólított egy öreg embert is. Az öreg valamikor a katonája volt. Egy-két szó után rögtön rá is ismert, mert Mátyás király megismerte esztendő múltán is, hogy ki szolgált nála.

- Tisztességben, öreg! - mondta a király.
- Köszönöm az asszonynak! - felelte az öreg.
- Hány pénzért dolgozol? - kérdezte a király.
- Hatért! - felelte rá az öreg.
- Hányból élsz?
- Kettőből!
- Hát négyet hova teszel?
- A sárba dobom!
- Hány még a harminckettő?
- Már csak tizenkettő!
- Meg tudnád-e fejni a bakkecskét?
- Meg én!

Az urak csak bámultak. Egy szót se értettek ebből a beszédből. Látta ezt a király, s nevetve még azt mondta:

- Míg a képemet meg nem látod, addig meg ne magyarázd senkinek!

Azzal a király továbbment. Az urak utána. Rögtön tudakolni kezdtek:

- Mi szót váltott fenséged ezzel az öreg paraszttal? Nem értjük!

Felelt Mátyás király:

- Találjátok ki. Aki kitalálja, nagy jutalmat kap!

Az urak gondolkodtak, de hasztalan! Erre gyorsan visszamentek az öreghez.

Körülvették,

kérték, unszolták, hogy magyarázza meg azokat a kérdéseket.

- Addig nem mondhatok semmit, míg a király képét nem látom - mondta az öreg.

- Hol? Milyen képét? - kérdezték az urak.

- Ami az aranypénzen van kinyomva - mondta az öreg.

Megállapodtak tíz aranyban.

Az öreg most már elkezdte a magyarázatot.

- „Tisztességben, öreg!” - ez azt jelenti, hogy az asszony mossa rám a ruhát.

Márpedig a tiszta

ruha tisztesség, azért vagyok tisztességes. S ezért mondtam, hogy köszönöm az asszonynak.

- De miért dobod a pénzt a sárba? A hat közül négyet? - kérdezték az urak.

- Hat pénzt keresek. Kettőből magam élek, négyet a fiamra költök, az pedig annyi, mintha a

sárba dobnám! - felelte az öreg.

- Hát az mit jelent: „Hány még a harminckettő?”

- Megmondom tíz aranyért!

Leolvasták az öregnek az urak azt a tíz aranyat is.

- Legénykoromban harminckét fogam volt, de most már csak tizenkettő van, ez azt jelenti -

felelte nevetve az öreg.

Már csak egy kérdés volt hátra. Az urak azért se sajnálták a tíz aranyat.

- Hát az mit jelent, hogy „a bakkecskéket hogyan fejed meg?”

- Az azt, ahogyan most az urakat megfejem!